

**Clasele
V-VIII**

**Bogdan Rațiu
Claudia Petraș
Diana Iacob
Cristina Cergan**

Învată cu succes limba română!

**Pentru școlile și secțiile cu predare
în limba maghiară**

CUPRINS

Cuvânt-înainte.....	5
Bine ai venit în clasa a V-a!.....	6

1. Nivelul fonetic

Sinteză teoretică	8
--------------------------------	---

Exerciții	11
------------------------	----

Clasa a V-a.....	11
------------------	----

Clasa a VI-a.....	17
-------------------	----

Clasa a VII-a.....	21
--------------------	----

Clasa a VIII-a.....	23
---------------------	----

2. Nivelul semantico-lexical

Sinteză teoretică	24
--------------------------------	----

Exerciții	28
------------------------	----

Exerciții clasa a V-a.....	28
----------------------------	----

Exerciții clasa a VI-a.....	37
-----------------------------	----

Exerciții clasa a VII-a.....	43
------------------------------	----

Exerciții clasa a VIII-a.....	52
-------------------------------	----

3. Verbul

Sinteză teoretică	60
--------------------------------	----

Exerciții	69
------------------------	----

Exerciții clasa a V-a.....	69
----------------------------	----

Exerciții clasa a VI-a.....	80
-----------------------------	----

Exerciții clasa a VII-a.....	91
------------------------------	----

Exerciții clasa a VIII-a.....	99
-------------------------------	----

4. Substantivul. Articolul. Prepoziția

Sinteză teoretică	110
--------------------------------	-----

Exerciții	115
------------------------	-----

Exerciții clasa a V-a.....	115
----------------------------	-----

Exerciții clasa a VI-a.....	123
-----------------------------	-----

Exerciții clasa a VII-a.....	130
------------------------------	-----

Exerciții clasa a VIII-a.....	137
-------------------------------	-----

5. Adjectivul

Sinteză teoretică	144
--------------------------------	-----

Exerciții	147
------------------------	-----

Exerciții clasa a V-a.....	147
----------------------------	-----

Exerciții clasa a VI-a.....	153
-----------------------------	-----

Exerciții clasa a VII-a.....	157
------------------------------	-----

Exerciții clasa a VIII-a.....	160
-------------------------------	-----

6. Pronumele

Sinteză teoretică	164
--------------------------------	-----

Exerciții	171
------------------------	-----

Exerciții clasa a V-a.....	171
----------------------------	-----

Exerciții clasa a VI-a.....	178
-----------------------------	-----

Exerciții clasa a VII-a.....	186
------------------------------	-----

Exerciții clasa a VIII-a.....	191
-------------------------------	-----

7. Numeralul

Sinteză teoretică	200
Exerciții	202
Exerciții clasa a V-a	202
Exerciții clasa a VI-a	205
Exerciții clasa a VII-a	207
Exerciții clasa a VIII-a	209

8. Adverbul

Sinteză teoretică	212
Exerciții	213
Exerciții clasa a V-a	213
Exerciții clasa a VI-a	215
Exerciții clasa a VII-a	217
Exerciții clasa a VIII-a	219

9. Conjunția

Sinteză teoretică	224
Exerciții	225
Exerciții clasa a VI-a	225
Exerciții clasa a VII-a	226
Exerciții clasa a VIII-a	227

10. Interjecția

Sinteză teoretică	230
Exerciții	230
Exerciții clasa a V-a	230
Exerciții clasa a VI-a	232
Exerciții clasa a VII-a	232
Exerciții clasa a VIII-a	233

11. Enunțul

Sinteză teoretică	234
Exerciții	237

12. Funcțiile sintactice

Sinteză teoretică	248
Exerciții	251
I. Subiectul	251
II. Numele predicativ	253
III. Atributul	255
IV. Complementul direct	256
V. Complementul indirect	258
VI. Complementul circumstanțial de loc	260
VII. Complementul circumstanțial de timp	261
VIII. Complementul circumstanțial de mod	262

SINTEZĂ TEORETICĂ

CLASA

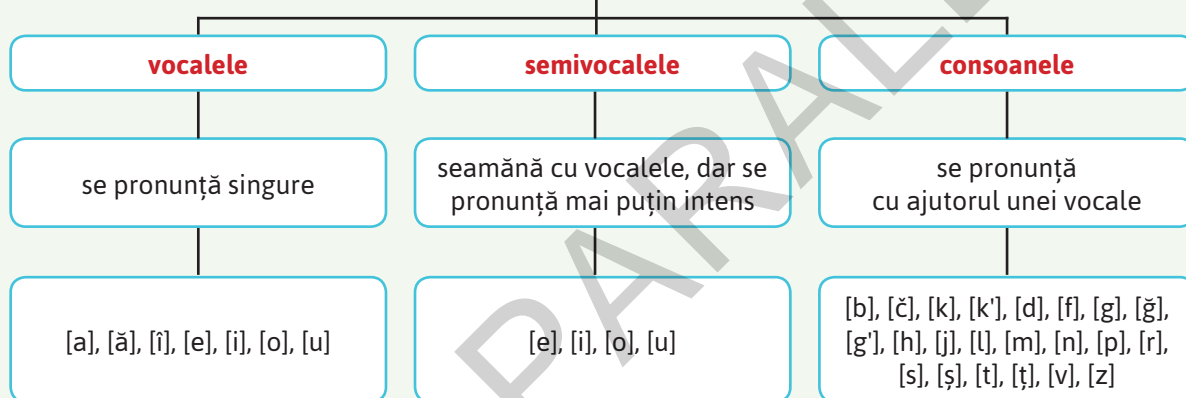
5

Fonetica studiază sunetele vorbirii. În limba română există **vocale**, **consoane** și **semivocale**.

Alfabetul cuprinde totalitatea literelor care reprezintă sunetele de bază ale unei limbi, așezate într-o ordine convențională. Alfabetul limbii române are 31 de litere.

a, A, â, Â, ă, Ă, b, B, c, C, d, D, e, E, f, F, g, G, h, H, i, I, î, Î, j, J, k, K, l, L, m, M, n, N, o, O, p, P, q, Q, r, R, s, S, ș, Ș, t, T, ț, Ț, u, U, v, V, w, W, x, X, y, Y, z, Z

Sunetele limbii române sunt:

OBSERVAȚII!

- există 7 vocale, 4 semivocale și 22 de consoane;
- consoanele nu pot forma singure silabe;
- semivocala apare doar lângă o vocală (*iarbă* → *iar-bă*; *leagăn* → *lea-găn*);
- sunetul se pronunță, litera se scrie;
- accentul cade pe vocală.

Corespondența dintre litere și sunete

- **E, I, O, U** pot fi:

Sunet	E	I	O	U
Vocală	pere	din	doi	dur
Semivocală	deal	iarbă	foaie	cadou

- pronumele personale „eu”, „ei”, „ele” se pronunță [i̯eu], [i̯ei], [i̯ele];
- formele verbului „a fi” (*este*, *eram*, *erai*, *era*, *erau*) se pronunță [i̯este], [i̯eram], [i̯erai], [i̯era], [i̯erau];
- litera „î” se folosește la începutul și la finalul cuvântului, iar litera „â” în interiorul cuvântului (*înainte*; *a coborî*; *văzând*);
- litera „x” se poate pronunța:
 - [ks]: *fix*; *xilofon* etc.;
 - [gz]: *examen*; *exact*; *auxiliar* etc.

- grupurile de litere „ce”, „ci”, „ge”, „gi”, „che”, „chi”, „ghe”, „ghi” pot nota unu sau două sunete:
 - notează două sunete atunci când „e” sau „i” sunt vocale; în grupurile de litere, „e” sau „i” nu sunt niciodată semivocale:
 - ◆ de exemplu, „cer” – 3 litere și 3 sunete (2 consoane: [č] și [r] și o vocală [e]); „circ” – 4 litere, 4 sunete (3 consoane: [č], [r], [k] și o vocală [i]); „ghem” – 4 litere, 3 sunete etc.
 - ◆ **ATENȚIE!** Grupurile „che”, „chi”, „ghe”, „ghi” pot nota cel mult 2 sunete, niciodată 3.
 - notează un sunet atunci când „e” sau „i” sunt doar litere ajutătoare, adică în silabă există o vocală și aceasta nu este [e] sau [i]:
 - ◆ de exemplu, „geam” – 4 litere și 3 sunete (2 consoane: [g] și [m] și o vocală [a]), „e” fiind literă ajutătoare, adică are valoare fonetică zero.
 - cuvintele care conțin grupuri de litere pot avea diftong doar dacă „e” sau „i” este vocală (*cercei*; *geamgiu*; *barcagiu* etc.).

OBSERVAȚIE! Dacă există variante ale cuvântului care conțin „e”, atunci se scrie cu „e” (*gheară* → *ghe-ruță*; *gheată* → *ghetuță* etc.). Dacă nu există alte forme ale cuvântului care să conțină „e”, atunci grupul de litere se scrie cu „i” (*ciorbă*; *ciută*; *ciudă* etc.).

CLASA 6 **Silaba** este alcătuită dintr-o vocală sau dintr-un grup de sunete care conține o vocală (nu există silabă fără vocală); se pronunță printr-o singură deschidere a gurii (*șotron* → *șo-tron*; *pauză* → *pa-u-ză*).

- un cuvânt poate avea una sau mai multe silabe (*joc* → *joc*; *coardă* → *coar-dă*; *aragaz* → *a-ra-gaz*; *elasticul* → *e-las-ti-cul*; *geografie* → *ge-o-gra-fi-e*);
- atunci când se despart cuvintele în silabe, trebuie respectate câteva reguli:
 1. două vocale alăturate se despart (trec în silabe diferite): **VV** → **V-V** (*zoologie* → *zo-o-lo-gi-e*);
 2. o consoană între două vocale trece în silaba următoare: **VCV** → **V-CV** (*apă* → *a-pă*; *săritură* → *să-ri-tu-ră*);
 3. două consoane între două vocale se despart între ele: **VCCV** → **VC-CV** (*alternează* → *al-ter-nea-ză*; *minge* → *min-ge*);
 4. trei sau mai multe consoane între două vocale se despart după prima consoană: **VCCC** → **VC-CCV** (*vârstă* → *vâr-stă*).

Grupuri de sunete

- **Diftongul** este alcătuit dintr-o vocală și o semivocală pronunțate în aceeași silabă. Exemple: *noapte*: [nɔap-te]; *dau*: [daʊ]; *iarbă*: [jar-bă].
- **Triftongul** este alcătuit dintr-o vocală și două semivocale pronunțate în aceeași silabă. Exemple: *leoaică*: [le-ɔaj-kă]; *vedei*: [ve-deaj].
- **Hiatul** este alcătuit din două vocale alăturate pronunțate în silabe diferite. Exemple: *ideal* [i-de-a]; *alcool* [al-ko-o]; *aur* [a-ur].

OBSERVAȚIE! Pentru a identifica grupurile de sunete, urmează regulile de mai jos:

1. Desparte în silabe.
2. Identifică vocalele și semivocalele.
3. Identifică tipul grupului de sunete.

CLASA 7 Despărțirea în silabe. Excepții

Dacă prima consoană este „b”, „c”, „d”, „f”, „g”, „h”, „p”, „t”, „v”, iar a doua consoană este „l” sau „r”, ambele trec în silaba următoare, fără a mai fi despărțite între ele (*a-gra-fă*; *co-dru*; *ca-blu*; *a-tlet*). Despărțirea se face după a doua consoană în cazul grupurilor „lp-t”, „mp-t”, „mp-ț”, „nc-s”, „nc-ș”, „nc-t”, „nc-ț”, „nd-v”, „rc-t”, „rt-f”, „st-m” (*sand-vici*; *arc-tic*; *jert-fă*; *punc-taj*; *sculp-tu-ră*; *func-ți-e*; *punc-tu-al*).

Omografele sunt cuvintele care se scriu la fel, dar se pronunță diferit.

Exemple:

- ▶ Acesta este un **imobil** vechi. / Aparatul montat este **imobil**.
- ▶ Îmi iau o **haină** groasă. / Această doamnă este **haină**.

Omofonele sunt cuvintele care se pronunță la fel, dar se scriu diferit.

Exemple: **Ea** vine la mine. / Mihai **ia** o pâine.

Reține modul corect de utilizare a cuvintelor:

- altădată = cândva
- altă dată = în altă împrejurare
- altfel = diferit
- alt fel = fel/tip diferit
- bineînțeles = desigur
- bine înțeles = priceput bine
- bun simț = bună intuiție/percepție
- bun-simț = decentă
- câteodată = uneori
- câte o dată = câte o singură dată
- demult = cândva
- de mult = de vreme îndelungată
- deodată = brusc
- de o dată = când se referă la o dată din calendar
- încontinuu = mereu
- în continuu = în progres
- întruna = mereu
- într-una = cu sensul de „în una”
- niciodată = nicicând/în niciun moment
- nici odată = altădată (nici altădată, nici acum)
- nici o dată = nici măcar o singură dată
- odată = cândva
- o dată = o singură dată
- totodată = în același timp
- tot o dată = nu de două ori

OBSERVAȚIE! Formulele de salut sunt scrise corect astfel: „Bun-venit!”, „Rămas-bun!”, „Bun-rămas!”, „Bună dimineața!”, „Bună seara!”.

Accentul este o pronunțare mai intensă a unei silabe dintr-un cuvânt.

În limba română accentul nu este fix; accentul cade mereu pe vocală (accent liber):

- pe ultima silabă (*bar**bar***; *bol**nav***; *cast**an***; *caract**er***; *măse**a***; *mat**ur***; *sever*; *stab**il*** etc.):
 - în cazul cuvintelor terminate în consoană (*bol*; *duș**man***);
 - în cazul unor cuvinte terminate în vocală (în afară de „ă”, „â”, „y”), a verbelor la infinitiv, a cuvintelor străine sau terminate în diftongi (*a cit**i***; *debar**a***; *a păre**a***).
- pe silaba penultimă (*adap**ă***; *grădin**ă***; *sănăt**ate***; *virtu**te*** etc.):
 - la majoritatea cuvintelor terminate în vocală (*cobor**âre***; *merge*; *plăc**ere***);
 - la unele cuvinte terminate în consoană (*doct**or***; *vector*; *vult**ur***).
- pe antepenultima silabă (*avar**ie***; *institu**ție***; *defini**ție***; *famili**e***; *fur**ie*** etc.);
- pe a patra silabă dinspre sfârșitul cuvântului (*călugări**ș**ă*; *doct**ori**șă*; *lapovi**ș**ă* etc.).

CLASA

8

Pronunțarea corectă a neologismelor:

- afterschool [aftărskuł]
- aftershave [aftărșeiv]
- all-inclusive [olinklușiv]
- background, backgrounduri [bekgraünduri]
- blogger [blogger/blogăr]; bloggeri
- brainstorming [breinstorming] (brain-storming), brainstormingul [breinstormingul]
- booking [buking] (boo-king), bookingul [bukungul]
- browser [braüzăr], browsere [braüzăre]
- campinguri [kempingur]
- city-break [sitibreik], city-breakuri [sitibreikuri]
- croasant, croasante
- fairplay [ferplei] (fair-play), fairplayul [ferpleiul]
- fake [feik], fake-uri [feikur]
- hotspot, hotspoturi
- kebab
- mersi!
- online [onlain], (conexiuni ~, conectat ~)
- puzzle [pazäl], puzzle-uri [pazälur]
- social media [săüşälmidia]
- șaorma/șaormă, șaormei; șaorme

- T-shirt, T-shirturi [tișărtur']
- talk-show [tokșou]; talk-show-uri [tokșour']
- viceversa
- vizavi (locuiește ~.)
- versus; abr. vs
- vlogger [vlogger/vlogăr]; vloggeri
- vloggeriță; vloggeriței; vloggerițe
- webinar; webinare
- weekend [rom. uikend]; weekenduri [uikendur']
- workshop [uorkșop]; workshopuri [uorkșopur']

EXERCIIII

CLASA

5

1 Ascultă codul QR, de câte ori este nevoie, și rezolvă cerințele de mai jos.

a) Scrie după dictare cuvintele auzite.

.....

.....

b) Pronunță după model cuvintele din lista de mai jos.

-

c) Ascultă lista de cuvinte și scrie-le după dictare.

.....

.....

2 Citește enunțurile de mai jos, realizând spațierea între cuvinte.

- Înfiecarezivommergelașcoalăalăturidecolégiinoștri.
- Doamneledelamagazinnuaucornuriproaspeteastăzi.
- Nuammaivăzutpăsăriledinparc.
- Esteușorsăînvețifoneticalimbiiromâne.
- Martșisiumiercurivreausămergcubunicalateatru.
- Lacinăvreausămănâncpâinecuunțșicugem.

3 Stabilește numărul de silabe din cuvintele de mai jos și încercuiește varianta corectă.

A. geografie	B. imagine	C. gheață	D. ciocolată	E. cinci
a) 3 silabe	a) 3 silabe	a) 2 silabe	a) 3 silabe	a) 1 silabă
b) 4 silabe	b) 4 silabe	b) 3 silabe	b) 4 silabe	b) 2 silabe
c) 5 silabe	c) 5 silabe	c) 4 silabe	c) 5 silabe	c) 3 silabe

4 Încercuiește varianta corectă.

- Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în ambele cuvinte din seria:

a) acela, ghete;	b) ceas, pix;	c) cerc, girafă;	d) cireșe, el.
-------------------------	----------------------	-------------------------	-----------------------
- Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în ambele cuvinte din seria:

a) cioară, bărci;	b) este, examen;	c) ger, chitară;	d) cercel, gel.
--------------------------	-------------------------	-------------------------	------------------------
- Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în ambele cuvinte din seria:

a) ghem, circ;	b) ceapă, ghimpe;	c) exemplu, ei;	d) ginere, cereale.
-----------------------	--------------------------	------------------------	----------------------------

5 Stabilește câte litere și câte sunete au cuvintele de mai jos, conform modelului.

- a) ele
- b) chiar
- c) box
- d) ghid
- e) unghi

- f) este
- g) chel
- h) cheamă
- i) gem
- j) geană

6 Alege varianta corectă.

- a) blochează / blochiază
 b) ghiată / gheață
 c) ghiară / gheară
 d) cheamă / chiamă

- e) maghear / maghiar
 f) ghiată / gheată
 g) ceapă / ciapă
 h) îngenunchează / îngenunchiază

7 Stabilește câte litere și câte sunete au cuvintele de mai jos. Atenție! Un singur răspuns este corect.

- A. ciorbă
 a) 6 litere, 6 sunete; b) 6 litere, 5 sunete; c) 6 litere, 4 sunete.
 B. mergeai
 a) 7 litere, 7 sunete; b) 7 litere, 6 sunete; c) 7 litere, 5 sunete.
 C. ciudă
 a) 5 litere, 5 sunete; b) 5 litere, 4 sunete; c) 5 litere, 3 sunete.
 D. ghinion
 a) 7 litere, 7 sunete; b) 7 litere, 6 sunete; c) 7 litere, 5 sunete.
 E. chiulanguiu
 a) 10 litere, 9 sunete; b) 10 litere, 8 sunete; c) 10 litere, 7 sunete.
 F. gheară
 a) 6 litere, 6 sunete; b) 6 litere, 5 sunete; c) 6 litere, 4 sunete.
 G. chior
 a) 5 litere, 5 sunete; b) 5 litere, 4 sunete; c) 5 litere, 3 sunete.
 H. cerință
 a) 7 litere, 7 sunete; b) 7 litere, 6 sunete; c) 7 litere, 5 sunete.
 I. cercei
 a) 6 litere, 6 sunete; b) 6 litere, 5 sunete; c) 6 litere, 4 sunete.
 J. ortodox
 a) 7 litere, 8 sunete; b) 7 litere, 7 sunete; c) 7 litere, 6 sunete.

8 Introduce în tabelul următor cuvintele din lista de mai jos, conform modelului.

examen

pix

exact

exemplu

exagera

Alexandra

fix

xerox

auxiliar

taxă

execuție

a exersa

„x” rostit [cs]	„x” rostit [gz]
pix	examen

9 Selectează, din textul de mai jos, toate cuvintele al căror număr de litere și număr de sunete nu coincid și completează tabelul dat.

Alex este un elev exemplar. Când era mic, îi plăcea istoria, chiar visa să devină arheolog. Acum, el îndrăgește chimia și fizica, dar e pasionat și de literatură.

Cuvântul	Numărul de litere	Numărul de sunete
Alex	4	5

10 Completează spațiile punctate cu litera potrivită (î/â).

- a) _nceput
- c) hotăr_
- e) d_ nsul
- g) cobor_
- b) rom_ n
- d) ne_ tors
- f) s_ rmă
- h) _ nșeles

11 Dă exemplu de cuvinte în care sunetele [k], [v] și [i] să fie redade prin litere diferite, conform modelului de mai jos.

Sunetul	Litera	Cuvinte
[k]	c	car;
	k	kaki;
	q	Qatar;

Sunetul	Litera	Cuvinte
[v]	v	voce;
	w	kiwi;
[i]	i	iarbă;
	y	yală;

12 Ordonează alfabetic cuvintele din lista de mai jos.

elefant

carte

profesor

mașină

câine

automobil

furnică

credință

tânăr

abecedar

circ

acasă

farfurie

final

13 Scrie zece cuvinte care încep cu vocală.

14 Scrie zece cuvinte care încep cu consoană.

15 Scrie zece cuvinte care se termină în consoană.

16 Stabilește valoarea de adevăr a enunțurilor de mai jos, bifând **ADEVĂRAT**, dacă afirmația este adevărată, și **FALS**, dacă este falsă. Completează spațiile punctate cu răspunsul corect, acolo unde ai stabilit că afirmația este incorectă.

	ADEVĂRAT	FALS
a) Sunetele [a], [e], [i], [o], [u], [ă], [î] sunt vocale.	☐	☐
b) Într-o silabă pot exista două vocale.	☐	☐
c) Sunetele [b], [p], [t], [d], [ă], [m] sunt toate consoane.	☐	☐
d) Consoanele nu pot forma singure silabe.	☐	☐
e) Cuvântul „aeroport” conține patru vocale și patru consoane.	☐	☐

f) Înainte de consoanele „p” și „b” se rostește și se scrie „n” (de exemplu, *înpacheta, înpături, bonboană* etc.)

g) Se scriu cu „s” toate cuvintele din seria: *desface, desfrunzi, desinfecta, desmiinți*.

h) Vocalele pot forma singure silabe.

17 Indică felul sunetelor din care sunt alcătuite cuvintele din lista de mai jos ca în modelul dat.

casă

bancă

copil

carte

manual

capră

Model:

Litere	C	A	S	Ă
Sunete	consoană	vocală	consoană	vocală
Litere				
Sunete				
Litere				
Sunete				
Litere				
Sunete				
Litere				
Sunete				
Litere				
Sunete				

18 Din propozițiile de mai jos au dispărut semnele de punctuație. Completează-le, ținând seama de intonație și de topică.

a) Vino în casă Maria

d) Cât de frumoasă e casa ta

g) Ce harnic băiat ai

b) Cui i-a dat cartea

e) Am mâncat mere pere și caise

h) Au sosit la petrecere toți copiii

c) Gigel este un elev conștiincios

f) Nu arunca hârtiile pe jos

h) Maria Gigel Andrei și Oana

19 Scrie câte o propoziție:

a) prin care oferi o informație:

b) prin care ceri o informație:

c) prin care transmiți o poruncă:

d) prin care comunicii o emoție:

20 Rescrie textul de mai jos, corectându-l.

Învățătoarea l-a întrebat pe gigel unde ai fost ieri am participat la o competiție sportivă

21 Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

a) original =	f) omletă =
b) chimie =	g) dovleac =
c) capră =	h) patru =
d) cablu =	i) existență =
e) oglindă =	j) biologie =

22 Alege varianta corectă de despărțire în silabe a cuvintelor de mai jos. Pentru a te verifica, consultă DOOM³.

a) fa-mi-li-e / fa-mi-lie	f) prie-te-ni-lor / pri-e-te-ni-lor
b) pro-prie-ta-rii / pro-pri-e-ta-rii	g) im-pre-si-o-na-tă / im-pre-sio-na-tă
c) o-spi-ta-li-ta-tea / os-pi-ta-li-ta-tea	h) de-sco-păr / des-co-păr
d) cu-rios / cu-ri-os	i) pe-tre-ce-re / pet-re-ce-re
e) pro-po-zi-ției / pro-po-zi-ți-ei	j) am-bi-țios / am-bi-ți-os

23 Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

a) rugăminte =	f) fantastică =
b) întrecere =	g) intervenție =
c) transmite =	h) replică =
d) sentimente =	i) dialog =
e) strigare =	j) enumerație =

24 Pronunță corect cuvintele din lista de mai jos.

client	ieftin	ghid	rezervare	poliție	aeroport	câine	kilogram
cafea	aoleo	ianuarie	creioane	chiuvetă	biblioteca	transport	
punctuație	încredere	intersecție	creație	prelungire	despre		

25 Încercuiește varianta corectă.

- A. În cuvântul „bolnavul” accentul cade:
a) pe prima silabă;	b) pe a doua silabă;	c) pe a treia silabă.
- B. În cuvântul „aripă” accentul cade:
a) pe prima silabă;	b) pe a doua silabă;	c) pe a treia silabă.
- C. În cuvântul „mașină” accentul cade:
a) pe prima silabă;	b) pe a doua silabă;	c) pe a treia silabă.
- D. În cuvântul „caracter” accentul cade:
a) pe prima silabă;	b) pe a doua silabă;	c) pe a treia silabă.
- E. În cuvântul „grădină” accentul cade:
a) pe prima silabă;	b) pe a doua silabă;	c) pe a treia silabă.

F. În cuvântul „doctoriță” accentul cade:

- a) pe prima silabă; b) pe a doua silabă; c) pe a treia silabă; d) pe a patra silabă.

26 Marchează, prin subliniere, accentul cuvintelor de mai jos.

- a) capsulă c) dușman e) plăcere g) silabă i) vultur
b) leșin d) castan f) definiție h) capitol j) profesor

CLASA

6

1 Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

- a) profesoara = f) adjectiv =
b) propozițiile = g) afișa =
c) subiect = h) omletă =
d) privește = i) răbdare =
e) genială = j) alcool =

2 Subliniază cuvântul despărțit corect în silabe.

- a) res-pec-tuos / res-pec-tu-os f) geo-gra-fi-e / ge-o-gra-fi-e
b) cab-lu / ca-blu g) cu-ri-os / cu-rios
c) o-bi-ect / o-biect h) u-riaș / u-rî-aș
d) mân-dru / mând-ru i) des-fă-șoa-ră / de-sfă-șoa-ră
e) și-fo-nier / și-fo-ni-er j) pro-pria / pro-pri-a

3 Precizează valoarea literelor evidențiate în cuvintele de mai jos.

A. vegheau

- a) „e” – semivocală, „a” – vocală, „u” – vocală; c) „e” – literă ajutătoare, „a” – vocală,
b) „e” – semivocală, „a” – vocală, „u” – semivocală; „u” – semivocală.

B. gheață

- a) „e” – vocală, „a” – semivocală; c) „e” – literă ajutătoare, „a” – vocală.
b) „e” – semivocală, „a” – vocală;

C. butoi

- a) „o” – vocală, „i” – semivocală; c) „o” – vocală, „i” – vocală.
b) „o” – semivocală, „i” – vocală;

D. argint

- a) „i” – vocală; c) „i” – literă ajutătoare.
b) „i” – semivocală;

E. ghemotoc

- a) „e” – vocală, „h” – literă ajutătoare; c) „e” – literă ajutătoare, „h” – consoană.
b) „e” – semivocală, „h” – literă ajutătoare;

F. ceai

- a) „e” – vocală, „a” – vocală, „i” – semivocală; c) „e” – semivocală, „a” – vocală, „i” – semivocală.
b) „e” – literă ajutătoare, „a” – vocală,
„i” – semivocală;

4 Desparte în silabe cuvintele de mai jos și marchează diftongii, triftongii și vocalele în hiat ca în modelul dat.

Model: leoaică = le-oai-că → triftong

- a) iarbă =

- b) ideal =
- c) dăruiai =
- d) ființă =
- e) toamnă =
- f) aripioară =
- g) melodios =
- h) auriu =

5 Scrie câte două cuvinte care să conțină diftongii de mai jos.

a) ea =	f) ai =
=	=
b) ie =	g) ei =
=	=
c) ia =	h) âi =
=	=
d) oa =	i) io =
=	=
e) uă =	j) ou =
=	=

6 Scrie câte două cuvinte care să conțină triftongii de mai jos.

a) eau =	d) iai =
=	=
b) oai =	e) iau =
=	=
c) eoa =	f) ioa =
=	=

7 Completează spațiile punctate cu un diftong potrivit.

a) m _rcuri	d) bir__	g) a se __ta	j) __ pure
b) j__	e) tric__	h) p__	k) p__tră
c) a plo__	f) canap__	i) __ftin	l) lăm__

8 Încercuiește varianta corectă.

A. Conțin triftong ambele cuvinte din seria:

a) tăceau, voiau;	b) încheiau, fugeau;	c) leoaică, ei;	d) plângeau, însoțeau.

B. Conțin triftong ambele cuvinte din seria:

a) mieuna, mergeau;	b) ceainic, learcă;	c) tigroaică, umpleai;	d) cioară, eu.

C. Sunetul „e” este vocală în ambele cuvinte din seria:

a) extrem, ceai;	b) geană, cercei;	c) cer, fiecare;	d) ea, erou.

D. Sunetul „i” este vocală în ambele cuvinte din seria:

a) cei, unic;	b) viață, pomi;	c) unuia, mic;	d) cine, liniște.

- E.** Sunetul „o” este vocală în ambele cuvinte din seria:
a) soț, doar; **b)** ciocolată, mort; **c)** cort, oaie; **d)** nou, coastă.
- F.** Sunetul „u” este vocală în ambele cuvinte din seria:
a) iunie, unde; **b)** unu, acuarelă; **c)** acțiune, nouă; **d)** beau, hiaturi.
- G.** Consoana [č] este prezentă în ambele cuvinte din seria:
a) car, acest; **b)** cer, acel; **c)** circ, chemare; **d)** chiar, cere.
- H.** Consoana [ğ] este prezentă în ambele cuvinte din seria:
a) gara, geantă; **b)** gheață, gol; **c)** ghiaur, geme; **d)** gimnastică, ger.
- I.** Litera „x” se pronunță [ks] în ambele cuvinte din seria:
a) exaspera, ortodox; **b)** excela, Oxford; **c)** excursie, examen; **d)** exemplu, exercițiu.
- J.** Litera „x” se pronunță [gz] în ambele cuvinte din seria:
a) ortodox, exista; **b)** exporta, expira; **c)** xerox, xilofon; **d)** exercita, exotic.
- K.** Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a) floare, ceas; **b)** iubire, camion; **c)** nouă, picioare; **d)** soare, special.
- L.** Seria în care toate cuvintele conțin triftong este:
a) bolnăvioară, curioasă; **b)** fuioare, lipicioasă; **c)** lăcrămioară, vouă; **d)** voioasă, păreau.
- M.** Conțin vocale în hiat ambele cuvinte din seria:
a) autobuz, rouă; **b)** aur, știință; **c)** ideal, aceia; **d)** furioasă, iute.
- N.** Sunetul [i] este vocală în ambele cuvinte din seria:
a) inel, iarnă; **b)** inimă, chiar; **c)** iubire, iepure; **d)** pisică, cireș.
- O.** Sunetul [e] este vocală în ambele cuvinte din seria:
a) aceasta, ecuație; **b)** ceară, celulă; **c)** cerc, ied; **d)** elev, mergea.
- P.** În structura subliniată din propoziția „Te-a consultat un doctor.” există:
a) un diftong; **b)** un triftong; **c)** un hiat.
- Q.** În structura subliniată din propoziția „Mi-au făcut un cadou frumos.” există:
a) un diftong; **b)** un diftong și un hiat; **c)** un hiat; **d)** un triftong.

9 Scrie forma corectă a cuvintelor de mai jos.

a) tomnă =	f) poiezie =
b) sălăjan =	g) fica =
c) alcol =	h) agreiază =
d) ființă =	i) respectoasă =
e) diodată =	j) poet =

10 Încercuiește varianta corectă.

a) Bunicul meu este <i>clujan</i> / <i>clujean</i> .	e) Caut multe informații despre acel <i>poet</i> / <i>poiet</i> .
b) Mi-a plăcut <i>ideia</i> / <i>ideea</i> / <i>idea</i> ta din compunere.	f) Frații mei <i>creiază</i> / <i>creează</i> texte originale.
c) Am avut doar o <i>greșeală</i> / <i>greșală</i> la test.	g) Ana este o ființă <i>afectoasă</i> / <i>afectuoasă</i> .
d) Ne-am plimbat pe o <i>alee</i> / <i>aleie</i> cu tei.	h) Andrei este un elev <i>conștiincios</i> / <i>conștincios</i> .

11 Cuvintele „*aceea*” / „*aceeași*” și „*aceia*” / „*aceiași*” se pronunță la fel, dar se scriu diferit și au valori diferite: „*aceea*” / „*aceeași*” sunt forme de feminin singular (*fata aceea* / *aceeași fată*), iar „*aceia*” / „*aceiași*” sunt forme de masculin plural (*băieții aceia* / *aceiași băieți*). Completează spațiile cu formele potrivite (*aceea* / *aceeași* / *aceia* / *aceiași*).

- a)** În situația nu am procedat corect.
b) La examen am avut de rezolvat problemă.

- c) Vinovații erau
- d) Pe copiii i-am invitat la petrecerea mea.
- e) elevi au spart și tabla, și geamul.
- f) Femeia este mama mea.
- g) Arborii sunt plantați de bunicii tăi?
- h) Ana a rămas colegă săritoare.

12 Alcătuieste enunțuri cu omofonele de mai jos.

a) o dată / odată

b) întruna / într-una

c) demult / de mult

d) ia / ea

e) bunăstare / bună stare

13 Construiește enunțuri cu omografele de mai jos.

a) vesală / vesală

b) acele / acele

c) comanie / comanie

d) torturi / torturi

e) haină / haină

CLASA
7
-a

1 Desparte în silabe cuvintele de mai jos.

a) activist =	f) monstru =
b) licee =	g) filtru =
c) suplețe =	h) sculptură =
d) agrafă =	i) sendviș =
e) obraznic =	j) jertfă =

2 Alege varianta corectă.

A. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) re-a-li-ta-te, at-las; b) rea-li-ta-te, a-tlas; c) re-a-li-ta-te, a-tlas; d) rea-li-ta-te, at-las.

B. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) pri-mej-dios, ca-drul; b) pri-mej-dios, cad-rul; c) pri-mej-di-os, ca-drul; d) prim-ej-di-os, cad-rul.

C. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) su-bi-ect, mi-gda-lă; b) su-biect, mig-da-lă; c) su-bi-ect, mi-gda-lă; d) su-biect, mi-gda-lă.

D. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) punc-tu-a-ție, tit-lu; b) punc-tua-ție, ti-tlu; c) pun-ctu-a-ție, ti-tlu; d) punc-tu-a-ți-e, ti-tlu.

E. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) po-lua-re, pom-pier; b) po-lu-a-re, pom-pi-er; c) po-lua-re, po-mpier; d) po-lu-a-re, pom-pier.

F. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) geo-lo-gi-e, dui-os; b) ge-o-lo-gi-e, dui-os; c) geo-lo-gi-e, du-ios; d) ge-o-lo-gi-e, du-ios.

G. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) as-pru, sculp-tor; b) a-spru, scul-ptor; c) aș-pru, scul-ptor; d) a-spru, sculp-tor.

H. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) prie-te-ni-lor, fa-mi-lia; c) prie-te-ni-lor, fa-mi-li-a;
b) pri-e-te-ni-lor, fa-mi-lia; d) pri-e-te-ni-lor, fa-mi-li-a.

I. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) am-bi-țios, ceai-nă-ri-e; c) a-mbi-ți-os, ceai-nă-rie;
b) am-bi-ți-os, ce-ai-nă-ri-e; d) am-bi-ți-os, ceai-nă-ri-e.

J. Sunt corect despărțite în silabe ambele cuvinte din seria:

- a) con-struc-ți-e, cu-rios; c) cons-truc-ție, cu-rios;
b) cons-truc-ți-e, cu-ri-os; d) con-struc-ți-e, cu-ri-os.

3 Asociază, alegând din coloana B regula potrivită pentru despărțirea în silabe a cuvintelor din coloana A.

A

- a) bu-nic
b) res-pect
c) re-al
d) mân-dru

B

1. două consoane între două vocale se despart
2. două vocale alăturate se despart
3. trei sau patru consoane se despart după prima consoană
4. o consoană între două vocale trece în silaba următoare

4 Desparte în silabe cuvintele de mai jos, menționând regulile pe care le-ai aplicat.

a) alee =	d) exemplu =
Regula:	Regula:
b) cadru =	e) funcție =
Regula:	Regula:
c) european =	f) imediat =
Regula:	Regula:

g) analfabet =

Regula:

h) nevralgie =

Regula:

i) geografie =

Regula:

j) punctuație =

Regula:

k) funcționar =

Regula:

l) delincent =

Regula:

5 Alege varianta corectă.

A. Cuvintele subliniate din enunțurile „De ziua mea, mama mi-a cumpărat două torturi.” și „În închisori, deținuții erau supuși unor torturi înfiorătoare.” sunt:

a) antonime; b) sinonime; c) omografe; d) omofone.

B. Cuvintele subliniate din enunțul „Maria este o fată veselă, deși are multe greutăți.” sunt toate corect accentuate în seria:

a) veselă, deși; b) veselă, deși; c) veselă, deși; d) veselă, deși.

C. Cuvintele subliniate din enunțul „Tata a cumpărat două umbrele pentru copii și două pentru adulți.” sunt corect accentuate în seria:

a) umbrele, copii; b) umbrele, copii; c) umbrele, copii; d) umbrele, copii;

D. Cuvintele subliniate din enunțul „Când intră în casă, fetița zări două torturi de înghețată.” sunt corect accentuate în seria:

a) zări, torturi; b) zări, torturi; c) zări, torturi; d) zări, torturi.

E. Cuvintele subliniate din enunțul „Mama a curățat masa din bucătărie și a șters mobila din sufragerie.” sunt corect accentuate în seria:

a) masa, mobila; b) masa, mobila; c) masa, mobila; d) masa, mobila.

F. Cuvintele subliniate din enunțul „Acele fete sunt haine.” sunt corect accentuate în seria:

a) acele, haine; b) acele, haine; c) acele, haine; d) acele, haine.

G. Cuvintele subliniate din enunțurile „Am fost doar o dată la mare.” și „Trăia odată un împărat mare și puternic.” sunt:

a) antonime; b) sinonime; c) omografe; d) omofone.

6 Pune accentul diferit, pentru a demonstra că următoarele perechi de cuvinte sunt omografe. Realizează enunțuri cu ele.

a) august / august

.....

b) imobil / imobil

.....

c) director / director

.....

d) deși / deși

.....

e) afin / afin

.....

.....

f) țarină / țarină

7 Subliniază varianta corectă, ținând cont de context.

a) Ne vom întâlni <i>altă dată</i> / <i>altădată</i> .	h) <i>Întruna</i> / <i>Într-una</i> din zile vom veni la voi.
b) <i>Altădată</i> , / <i>Altă dată</i> , copiii erau mult mai curioși.	i) <i>lei</i> / <i>Ei</i> nu participă la ședință.
c) Profesorul a fost <i>bineînțeles</i> / <i>bine înțeles</i> de copii.	j) Tu <i>iei</i> / <i>ei</i> masa cu <i>ei</i> / <i>iei</i> în oraș?
d) <i>Bineînțeles</i> / <i>Bine înțeles</i> că vom accepta invitația ta.	k) Am fost <i>odată</i> / <i>o dată</i> la magazinul acela, nu de două ori.
e) Nu l-am vizitat <i>de mult</i> / <i>demult</i> pe bunicul meu.	l) Trăia o <i>dată</i> / <i>odată</i> un împărat mare și puternic.
f) <i>Demult</i> / <i>De mult</i> , pe aceste meleaguri era un castel.	m) Nu a venit la petrecere <i>nici unul</i> / <i>niciunul</i> , nici celălalt.
g) Copiii vorbesc <i>într-una</i> / <i>întruna</i> în timpul orelor.	n) <i>Niciunul</i> / <i>Nici unul</i> nu și-a făcut tema pentru azi.

8 Subliniază silaba accentuată în cuvintele de mai jos.

a) regizor	d) profesor	g) monoton	j) gîngăș	m) simbol
b) caracter	e) repede	h) antic	k) mătură	n) reporter
c) bolnav	f) conductor	i) furie	l) mârșav	o) metaforă

9 Rescrie enunțurile de mai jos, corectându-le.

a) Nu-mi place de fel că vorbește într-una în timpul orei.

b) Am pus de o parte lucrurile lui, fiindcă numai vreau să le văd.

c) Mie nu mi-e tot una dacă vii sau nu vii la noi.

d) Bogdan e un băiat cu mult bun simț, de aceea îl apreciez.

e) Nici o fată nu a participat la petrecerea lui Andrei.

CLASA
8

1 Ascultă codul QR, de câte ori este nevoie, și rezolvă cerințele de mai jos.

a) Scrie după dictare cuvintele auzite.

b) Pronunță după model cuvintele de mai jos.

aisberg

lider

weekend

ketchup

show

selfie

computer

spray

stafful

phoenix

2 Alege varianta corectă de pronunțare a cuvintelor de mai jos.

a) laptop = [laptop] / [leptop]	f) fairplay = [ferplei] / [feărplei]
b) follower = [faloüär] / [faloüer]	g) spray = [șprei] / [sprei]
c) online = [onlain] / [onlaine]	h) live = [laiv] / [liv]
d) browser = [braüzer] / [braüzär]	i) fitness = [fitnes] / [fitnäs]
e) afterschool = [afterskul] / [aftärskul]	j) fast-food = [fastfud] / [festfud]

SINTEZĂ TEORETICĂ

CLASA
5
a -a

Substantivul este partea de vorbire flexibilă care denumește obiecte, ființe, fenomene ale naturii (*scaun; apă; casă; urs; floare; soare; frate; vânt; ploaie* etc.).

Clasificare:

- substantive comune (*păreră; lovitură* etc.);
- substantive proprii (*București; Tudor* etc.).

Categoriile gramaticale

- **genul**

Masculin	Feminin	Neutru
un / doi	o / două	un / două
un băiat → doi băieți un pește → doi pești un om → doi oameni	o fată → două fete o dorință → două dorințe o colegă → două colege	un telefon → două telefoane un sentiment → două sentimente un fulger → două fulgere

- **numărul:** singular (*opinie* etc.); plural (*opinii* etc.).

OBSERVAȚIE! Desinențele de plural ale substantivelor

Desinențe	Substantiv – masculin	Substantiv – feminin	Substantiv – neutru
-i	<ul style="list-style-type: none"> • la singular se termină în consoană: <i>student</i> → <i>studenți</i> • la singular se termină în „u”: <i>litru</i> → <i>litri</i> • la singular se termină în „e”: <i>frate</i> → <i>frați</i> • la singular se termină în „ă”: <i>tată</i> → <i>tați</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • la singular se termină în „ă” <i>bancă</i> → <i>bănci</i> • la singular se termină în „e” <i>carte</i> → <i>cărți</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • la singular se termină în „iu” <i>fotoliu</i> → <i>fotolii</i>
-e	/	<ul style="list-style-type: none"> • la singular se termină în „ă” <i>casă</i> → <i>case</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • la singular se termină în consoană <i>caiet</i> → <i>caiete</i> • la singular se termină în „u” <i>teatru</i> → <i>teatre</i> • la singular se termină în „i” <i>cui</i> → <i>cuie</i>